

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře ze dne 15. ledna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí bezprávným omezováním osobní svobody podle §u 93 tr. zák. a zločinem veřejného násilí vydíráním podle §u 98 písm. b) tr. zák., pokud napadla výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §u 93 tr. zák. Vyhověl však zmateční stížnosti, pokud směřovala proti výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným také zločinem veřejného násilí podle §u 98 písm. b) tr. zák., a zrušil rozsudek v tomto výroku, jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících jako zmatečný. Za zbývající zločin veřejného násilí podle §u 93 tr. zák. vyměřil obžalovanému trest podle §u 94 druhé věty tr. zák. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Odůvodněnou jest stížnost, pokud vytýká rozsudku, že obžalovaného odsuzuje vedle zločinu podle §u 93 tr. zák. i pro souběžný zločin podle §u 98 b) tr. zák. Zažalované jednání jest činem jednotným, nemá-li se za to, že směřovalo k pohlavnímu znásilnění Š-ové, čehož rozsudek nezjišťuje, v bezprávném omezení osobní svobody Marie Š-ové se vyčerpávajícím. Použil-li obžalovaný, by provedení činu dovršil a intenzivnějším učinil, i vyhrůžky usmrcením, bude-li Marie Š-ová pokračovati ve své obraně proti útoku a pomoc přivolávati, čelil toliko pokusům Š-ové, by jeho útok na její osobní svobodu odvrátila (zmařila), — možno v tom spatřovati jen sesílení jeho útoku, spadajícího pod předpis §u 93 tr. zák., nelze je však připisovati jako další zásah do statků, trestním zákonem chráněných a jako nový trestný čin přičítati. Šlo vždy jen o týž útok na týž právní statek Š-ové, totiž na její osobní svobodu. Že vyhrůžkou způsobeno bylo Š-ové krom odňaté svobody ještě jinaké zlo, jest okolnost, na niž pomýšlí zákon v §u 94 tr. zák., a již připisuje účinek trestně kvalifikující. Jako souběžný delikt možno jednání to přičítati tím méně, ano s hlediska §u 98 b) tr. zák. nemělo by v zápětí vyšší trestní sazby, než jak i § 94 tr. zák. takto kvalifikované omezení svobody ohrožuje. Bylo proto stížnosti ve směru tom vyhověti.

Čís. 1978.

Sprošťuje z obžaloby pro zločin §u 128 tr. zák., spáchaný ženatým na nedospělé, z důvodu omylu obžalovaného ve věku zprzněné, jest soud povinen uvažovati, zda nespadá jednání to pod skutkovou podstatu §u 20 čís. 2 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. a §u 516 tr. zák.

(Rozh. ze dne 9. května 1925, Zm II 69/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 17. prosince 1924, jímž byl obžalovaný podle

§u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin podle §u 128 tr. zák. a přestupek §u 516 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a odkázal věc na příslušný okresní soud, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek první stolice v celém jeho rozsahu a uplatňuje důvody zmatečnosti dle čís. 5 a čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. Nelze jí přiznati oprávnění, pokud napadá výrok první stolice o zločinu podle §u 128 tr. zák. námitkou, že nalézací soud použil nesprávně zákona, vyloučiv subjektivní skutkovou podstatu pro pouhý nedostatek přímého úmyslu, vztahujícího se ke stáří zneužitého děvčete pod 14 let, aniž uvažoval o tom, nejednal-li obžalovaný v t. zv. »dolus eventualis«. Stížnost neprovádí totiž této námitky po zákonu. Rozhodovací důvody první stolice vyslovují, že se obžalovanému přihodil omyl v usuzování o stáří Anny S-ské, pro který nebylo lze v činu postřici zločin, a opodstatňují tento právní závěr obzvláště poukazem na obhajobu obžalovaného, že považoval Annu S-skou za osobu starší než 14 let. Nedbajíc této věty rozhodovacích důvodů, již nalézací soud zřejmě zjišťuje, že obžalovaný pokládal omylem S-skou za děvče starší 14 roků, buduje stížnost onu námitku na předpokladu, že nalézací soud má za to, že se obžalovaný mohl mýliti co se týče stáří S-ské. K námitce neprovedené po zákonu nelze přihlížeti a netřeba proto zkoumati, je-li správným výklad, který dává stížnost pojmu »dolus eventualis«.

Právnem namítá stížnost dle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., že nalézací soud nepoužil zákona správně, jelikož neuvažoval o skutku obžalovaného s hlediska §u 20 čís. 2 zákona čís. 241 sb. z. a n. z roku 1922. S-ské nebylo v době skutku ani plných 14 roků. Její líčení děje poukazuje k tomu, že ji obžalovaný k souloži, po případě k jinému smilstvu sváděl, t. j. že na ni, aniž zavdala k tomu podnět způsobem svého života nebo jinak, působil v tom směru, by svolila k souloži nebo jinému smilstvu s ním. Obžalovaný nepopřel avšak také nedoznal, že věděl, že S-ská nedosáhla dosud 16 let. Udala-li Žofie S-ová, že lidé měli za to, že je S-ské 16 let, mohou přes to vědomí obžalovaného, že jí tolik není, navštědčovati jiné výsledky hlavního přelíčení, obzvláště výpověď Františka Z-a, seznání obžalovaného, že S-ská v poslední době do školy nechodívala, a posudek znalců, že S-ská jest na svůj věk přiměřeně vyvinuta. Neuvažoval-li nalézací soud o skutku s hlediska §u 20 čís. 2 zákona čís. 241/22, který se podle poukazů při hlavním přelíčení na jevo vyšlých po případě k němu vztahovati může, nešetřil zásady §u 262 tr. ř. a je sprostňující výrok výsledkem neúplného a tím nesprávného použití zákona a proto zmatečným dle §u 281 čís. 9 písm. a) tr. ř.

Pokud jde o přestupek §u 516 tr. zák., dlužno ve zjištěném skutku shledati smilný čin, mravopočestnost a stydlivost hrubě urážející, jelikož jde o smilstvo mezi ženatým mužem a dívkou bezúhonnou, nedospělou, sotva ze školy vystoupivší. Napadený rozsudek této povahy skutku nepopírá, nýbrž sprostňuje obžalovaného v tomto směru z obžaloby z důvodu, že není dána způsobilost činu, vzbuditi veřejné pohoršení, protože případ odehrál se v lese v příkrém úzkém údolí asi 10 kroků od cesty, trval okamžik a nebylo zjištěno, že někdo v tu dobu přicházel. Právnem

vytýká stížnost tomuto výroku neúplnost dle čís. 5 Šu 281 tr. ř. proto, že rozhodovací důvody nepřihlížejí k větám trestního oznámení, že místo činu je vzdáleno asi 70 kroků od domku Františka Z-a a že tam nebylo cizích svědků jen sestra znásilněné (Marie N-ová) — k přítomnosti této svědkyně poukazuje asi také věta téhož oznámení, že právě, když obžalovaný od děvčete upustil, bylo slyšeti kroky — dále k výpovědi Anny S-ské, že v tu dobu, když obžalovaný s ní vstal, přicházela po cestě . . . a konečně k výpovědi Františka Z-a, že později o činu bylo veřejně mluveno. Tyto nalézacím soudem opomenuté výsledky hlavního přelíčení mohou po případě vésti k závěru, že se skutek stal za okolností, za nichž se mohl dostat k vědomosti širšího obcenstva, že tedy byl způsobilým vzbuditi veřejné pohoršení, a i k dalšímu, po subjektivní stránce nutnému závěru, že si obžalovaný byl v době skutku vědom možnosti takového, třebaš dodatečného šíření zprávy o jeho skutku. Opomenutím těchto výsledků hlavního přelíčení pro závěr o zmíněných rozhodných skutečnostech závažných stal se výrok soudu, pokud se vztahuje k přestupku Šu 516 tr. zák., neúplným a zmatečným dle Šu 281 čís. 5 tr. ř.

Čís. 1979.

Zločinu ve smyslu Šu 153 tr. zák. mohou se dopustiti jen ti, jichž se úřední (služební) úkon dotýče, po případě ti, kdož jsou výkonu přítomni sice jako diváci, posluchači a pod., vůči nimž však úředník při svém úředním výkonu se jeví ve své úřední hodnosti, tak že jim přísluší dbáti jeho autority, kterou též může případně proti nim uplatniti.

Nedopouští se zločinu toho, kdo vykonáváje sám současně své úřední povinnosti, ublíží na těle jiné úřední osobě, s ním v téže místnosti úřadující, leč by mu byla nadřízenou a nalézala se z důvodu této nadřízenosti u výkonu služby vůči pachateli.

(Rozh. ze dne 9. května 1925, Zm II 106/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 13. října 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého poškození na těle podle §§ů 152, 153 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje názor, že předmětem zvláštní ochrany podle Šu 153 tr. zák. není osobnost napadené úřední osoby, nýbrž pouze autorita úřední moci oproti veřejnosti, že tudíž tímto předpisem jsou osoby, nacházející se ve výkonu svého úřadu, své služby nebo vrchnostenského příkazu, chráněny jen proti osobám, proti nimž směřuje jejich úřední výkon, proti nimž má býti chráněna jejich autorita. I spatřuje zmateční stížnost především zmatečnost rozsudku podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. (patrně jeho neúplnost) v tom, že se v něm o obžalovaném, který